

KRR-4111-01-00/2013
Nr ewid. 109/2015/K/13/002/KRR

Informacja o wynikach kontroli

**NADZÓR PREZESA AGENCJI RYNKU ROLNEGO
NAD ELEWARR SP. Z O.O.**

DEPARTAMENT ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

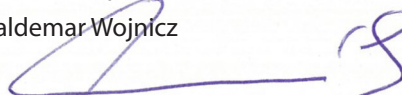
MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

WIZJA

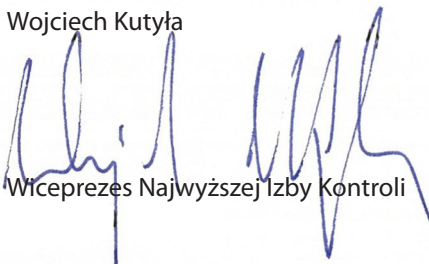
Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
Waldemar Wojnicz

Akceptuję:

Wojciech Kutyla

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

dnia *15 kwietnia* 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

1. WPROWADZENIE.....	4
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI.....	6
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	6
2.2. Uwagi końcowe i wnioski	7
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	9
3.1. Uwarunkowania prawne oraz organizacyjne dotyczące funkcjonowania Spółki	9
3.2. Istotne ustalenia kontroli	10
3.2.1. Nadzór właścicielski Prezesa Agencji Rynku Rolnego nad ELEWARR sp. z o.o.....	10
3.2.2. Działania w zakresie skupu i przechowywania zbóż oraz rzepaku	18
4. INFORMACJE DODATKOWE	19
4.1. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	19
4.2. Finansowe rezultaty kontroli	21
5. ZAŁĄCZNIKI	22

Temat i numer kontroli

Nadzór Prezesa Agencji Rynku Rolnego nad ELEWARR sp. z o.o. Kontrola nr K/13/002.

Uzasadnieniem podjęcia kontroli

Uzasadnieniem podjęcia kontroli było sprawdzenie wykonania wniosków NIK sformułowanych po kontroli P/10/108 „*Funkcjonowanie ELEWARR sp. z o.o.*” przeprowadzonej w 2010 r. w Agencji Rynku Rolnego (ARR lub Agencja) i ELEWARR sp. z o.o. (Spółka lub ELEWARR sp. z o.o.). Stwierdzone w toku tej kontroli nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego nadzoru właścicielskiego Prezesa Agencji Rynku Rolnego nad Spółką. Najwyższa Izba Kontroli wnioskowała wówczas m.in. o:

- podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji finansowej Spółki,
- dokonanie analizy możliwości zapobieżenia dalszej dekapitalizacji majątku Spółki,
- zwrot, wraz z odsetkami ustawowymi, wynagrodzeń nienależnie pobranych przez członków Zarządu oraz Głównego Księgowego Spółki i ustalenie wynagrodzeń dla członków Zarządu w kwotach nieprzekraczających maksymalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego, określonego w art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o *wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*¹.

W związku z oświadczeniem grupy senatorów złożonym Prezesowi NIK w dniu 9 sierpnia 2013 r. na 38. posiedzeniu Senatu RP oraz prośbą Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość, a także doniesieniami w mediach o sytuacji na rynku zbóż i rzepaku w okresie późniejszym 2013 r., w bieżącej kontroli zbadano również działania, jakie podejmowano w związku ze spadkiem cen na rynku zbóż i rzepaku po zbiorach w 2013 r.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą doraźną, podjętą z inicjatywy własnej NIK. Skontrolowano Agencję Rynku Rolnego oraz ELEWARR sp. z o.o. – spółkę prawa handlowego, w której 100% udziałów posiada Agencja Rynku Rolnego. Prawa i obowiązki udziałowca Spółki w imieniu Agencji Rynku Rolnego wykonuje Prezes ARR.

Cel kontroli

Celem kontroli była ocena skuteczności nadzoru sprawowanego przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego nad ELEWARR sp. z o.o.

Kontrolą objęto

Głównymi zagadnieniami objętymi tematyką kontroli były:

- wykonywanie praw i obowiązków przez Prezesa ARR jako właściciela udziałów ELEWARR sp. z o.o.,
- działania podjęte przez ARR i ELEWARR sp. z o.o. w celu wykonania wniosków pokontrolnych NIK po kontroli „*Funkcjonowanie ELEWARR sp. z o.o.*” z 2010 r.,
- skup, zakup, sprzedaż oraz przechowywanie zbóż, rzepaku oraz towarów przez ELEWARR sp. z o.o., w szczególności w okresie późniejszym 2013 r.

Badaniami kontrolnymi objęto okres od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 30 września 2013 r., z uwzględnieniem działań wcześniejszych oraz późniejszych mających związek ze zdarzeniami zaistniałymi w badanym okresie.

¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 254 ze zm. Dalej również: ustawa kominowa.

Czynności kontrolne prowadzono od dnia 17 października 2013 r. do dnia 27 lutego 2014 r. Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1, w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli², pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

2.1 Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad ELEWARR sp. z o.o. przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego. Spółka przestała pełnić kluczową rolę w stabilizacji rynku zbóż oraz w przechowywaniu zapasów interwencyjnych Unii Europejskiej. Zmalała też jej rola w przechowywaniu rezerw strategicznych. Wobec trudnej sytuacji na rynku zbóż i rzepaku po zbiorach 2013 r. zachowania Prezesa ARR oraz Spółki były zdecydowanie pasywne. Przeprowadzone zmiany organizacyjne okazały się nieskuteczne i nie poprawiły funkcjonowania Spółki. Nie wszystkie wnioski z poprzedniej kontroli NIK przeprowadzonej w 2010 r. zostały zrealizowane, a działania podjęte na rzecz realizacji części wniosków były nieefektywne.

1. Działania Prezesa ARR w ramach nadzoru właścicielskiego nad ELEWARR Sp. z o.o. były nieefektywne i ograniczały się do monitorowania bieżącej sytuacji Spółki. Prezes Agencji nie wykazywał szczególnego zainteresowania Spółką oraz nie wypracował spójnej koncepcji funkcjonowania jej w przyszłości. Nie realizował postanowień „Strategii rozwoju Spółki ELEWARR na lata 2012–2014” w zakresie sprzedaży zbędnych elewatorów zbożowych. Zmiany struktury organizacyjnej Spółki, polegające m. in. na likwidacji i ponownym tworzeniu oddziałów terenowych Spółki oraz utworzeniu i likwidacji stanowiska dyrektora generalnego nie przyczyniły się do poprawy sprawności w zarządzaniu oraz nie zmniejszyły kosztów działalności Spółki. Utworzenie w 2010 r. stanowiska dyrektora generalnego (zamiast stanowiska członka Zarządu) i zatrudnienie na nim byłego Prezesa Spółki miało na celu obejście ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Ponadto Prezes ARR, jako Zgromadzenie Wspólników Spółki, ponownie powołał Prezesa Zarządu ELEWARR sp. z o.o. na okres od dnia 10 grudnia 2010 r. do dnia 18 maja 2011 r. bez przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego, wymaganego art. 19a ust. 2 w związku z art. 69a ust. 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji³. Pełnomocnik Prezesa Agencji do spraw Nadzoru Właścicielskiego nie wykonywał rzetelnie obowiązków w zakresie nadzoru właścicielskiego nad ELEWARR sp. z o.o. dotyczących monitorowania zasad wynagrodzeń w Spółce oraz oceny celowości wyjazdów zagranicznych członków organów Spółki. W 2013 r. Biuro Audytu Wewnętrznego w Agencji przeprowadziło zadanie audytowe pn. „Nadzór właścicielski”, w wyniku którego stwierdzono uchybienia w sprawowaniu nadzoru właścicielskiego nad Spółką. W okresie objętym kontrolą w Agencji nie przeprowadzono kontroli wewnętrznej w zakresie nadzoru właścicielskiego nad Spółką, w tym kontroli zaplanowanej na drugą połowę 2013 r. [str. 10–13]
2. Działania nadzorcze Prezesa Agencji Rynku Rolnego podejmowane na rzecz poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki były nieefektywne. Sytuacja finansowa ELEWARR sp. z o.o. w dalszym ciągu ulegała pogorszeniu oraz następowała dekapitalizacja majątku Spółki. Zysk Spółki osiągnięty w latach 2010–2012 był uzyskiwany głównie w wyniku działalności finansowej, tj. dywidend od spółek zależnych oraz odsetek od lokat. Za trzy kwartały 2013 r. Spółka wykazała stratę w wysokości 5.782 tys. zł. [str. 13]
3. Udział Spółki w rynku zbóż i rzepaku ulegał zmniejszeniu. W okresie 2010–2013 (trzy kwartały) średnioroczne wykorzystanie pojemności magazynowej Spółki wyniosło około 40% i obniżyło się o około 10% w porównaniu do wykorzystania w latach 2007–2009. W 2013 r. udział ELEWARR sp. z o.o. w przechowywaniu państwowych rezerw zbóż zmniejszył się o 7% w stosunku

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 216 ze zm.

do lat 2010–2012. Istotnie zmalała też rola Spółki w przechowywaniu zbóż stanowiących zapasy interwencyjne Unii Europejskiej. Corocznie w Spółce występowała nadpłynność finansowa, co świadczy o nieefektywnym wykorzystaniu majątku obrotowego. [str. 18]

4. Prezes Agencji Rynku Rolnego po zbiorach w 2013 r. nie podjął efektywnych działań wspomagających skup zbóż i rzepaku. Przyczyną był marginalny wpływ Spółki na ceny skupu zbóż i rzepaku. Działania Agencji oraz ELEWARR sp. z o.o. ograniczyły się do informowania producentów o prowadzeniu skupu zbóż i rzepaku, potencjale przechowalniczym Spółki oraz jej rzetelności w realizacji płatności. [str. 18]
5. Prezes Agencji Rynku Rolnego dopuścił do przedawnienia roszczeń w kwocie 1.401,8 tys. zł w związku z niepodjęciem działań w celu wyegzekwowania nienależnie pobranych w latach 2008–2010 (I półrocze) wynagrodzeń przez członków Rady Nadzorczej, Zarządu i Głównego Księgowego Spółki, tj. w kwotach przekraczających maksymalną wysokość wynagrodzenia miesięcznego określonego w art. 8 pkt 1 ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*. Prezes ARR, jako jednoosobowe Zgromadzenie Wspólników ELEWARR sp. z o.o., ponownie zaakceptował wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółki w kwocie 208 tys. zł niezgodnie z ustawą o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Wnioski pokontrolne NIK w tym zakresie z 2010 r. nie zostały zrealizowane. [str. 16–17]
6. Stwierdzone w wyniku obydwu kontroli NIK nieprawidłowości finansowe wyniosły łącznie 2.531,4 tys. zł. W przypadku niniejszej kontroli stanowiły kwotę 1.129,6 tys. zł⁴, która w całości dotyczy środków wydatkowanych w następstwie działań stanowiących naruszenie prawa, tj. *ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*. [str. 21]

2.2 Uwagi końcowe i wnioski

Najwyższa Izba kontroli kolejny raz stwierdziła nieskuteczny nadzór Prezesa Agencji Rynku Rolnego nad ELEWARR sp. z o.o.⁵. Wynikał on przede wszystkim z braku aktywności Agencji Rynku Rolnego w wypełnianiu roli właściciela Spółki ELEWARR i postawy właściciela uznającego Spółkę jako niezależny podmiot prawny z głównym celem działalności – uzyskiwaniem dodatniego wyniku finansowego. Spowodowany był również biernością i niewykonywaniem kontroli nad Spółką w zakresie wynikającym z przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – *Kodeks spółek handlowych*⁶, a także brakiem zainteresowania Spółką, której Agencja jest właścicielem.

Zasadniczym natomiast powodem utworzenia ELEWARR sp. z o.o. było pełnienie przez Spółkę kluczowej roli w stabilizacji rynku zbóż oraz potrzeba zabezpieczenia przez Agencję Rynku Rolnego powierzchni magazynowych w ramach centrów interwencyjnych skupu zbóż. Spółka utraciła jednak taką rolę. Jej udział w rynku zbóż i rzepaku ulegał zmniejszeniu. W 2013 r. zmniejszył się udział ELEWARR sp. z o.o. w przechowywaniu państwowych rezerw zbóż w stosunku do lat 2010–2012. Istotnie zmalała też rola Spółki w przechowywaniu zbóż stanowiących zapasy interwencyjne Unii Europejskiej. Jednocześnie ulegała pogorszeniu sytuacja finansowa ELEWARR sp. z o.o. Osiągnięty w latach 2010–2012 zysk uzyskany był głównie w wyniku działalności finansowej, a nie z tytułu działalności podstawowej Spółki.

⁴ W tym kwota wynagrodzeń nienależnie pobranych przez Zarząd Spółki wyniosła 208 tys. zł oraz przez Radę Nadzorczą Spółki 921,6 tys. zł.

⁵ Informacja o wynikach kontroli funkcjonowania ELEWARR sp. z o.o. (Nr ewid. 7/2011/P10108/KSR, Warszawa, czerwiec 2011 r.).

⁶ Dz. U. z 2013, poz. 1030.

Kontrola wykazała, że Agencja Rynku Rolnego, poprzez Spółkę, nie podejmowała czynności stabilizujących rynek zbóż i rzepaku, co czyni Spółkę ELEWARR nieprzydatną dla agencji wykonawczej realizującej kluczowe zadania państwa.

Ponadto ponownie naruszono przepisy ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*. Przyczyną naruszenia tej ustawy jest pogląd Prezesa Agencji Rynku Rolnego i Zarządu Spółki, że ELEWARR sp. z o. o. nie jest państwową osobą prawną, zatem przepisy ustawy nie mają do niej zastosowania. Z uwagi jednak na to, że właścicielem wszystkich udziałów ELEWARR sp. z o.o. jest państwowa osoba prawna – Agencja Rynku Rolnego, Spółka ta jest również państwową osobą prawną, do której mają zastosowanie przepisy ustawy *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*. Zaznaczyć należy, że stanowisko dotyczące pojęcia państwowej osoby prawnej jest bezsporne i zostało już ukonstytuowane na gruncie prawa (doktryna i orzecznictwo).

Mając powyższe na uwadze, w szczególności malejącą rolę Spółki ELEWARR w stabilizacji rynku zbóż i rzepaku oraz brak poprawy nadzoru Prezesa Agencji Rynku Rolnego nad tą Spółką, Najwyższa Izba Kontroli wnosi do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby w porozumieniu z Ministrem Finansów⁷, rozważył przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego i rozwiązanie ELEWARR sp. z o.o.

⁷ W myśl art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 633 ze zm.), nadzór nad Agencją sprawuje minister właściwy do spraw rynków rolnych, a w zakresie gospodarki finansowej – minister właściwy do spraw finansów publicznych.

3.1 Uwarunkowania prawne oraz organizacyjne dotyczące funkcjonowania Spółki

ELEWARR sp. z o.o. została powołana przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego⁸ w dniu 15 maja 1992 r. Spółka została utworzona w celu zarządzania elewatorami zbożowymi, przejętymi przez Agencję Rynku Rolnego na podstawie art. 5 ust. 3 *ustawy z dnia 7 czerwca 1990 r. o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego*⁹.

ELEWARR sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego, w której 100% udziałów posiada Agencja Rynku Rolnego. Zgodnie z § 13 aktu założycielskiego ELEWARR sp. z o.o., organami Spółki są Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza i Zarząd. Prawa i obowiązki udziałowca – w imieniu Agencji Rynku Rolnego – wykonuje Prezes Agencji (art. 9 ust. 1 i 2 *ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych*¹⁰). Bieżące zadania wynikające ze sprawowanego przez Agencję nadzoru właścicielskiego nad Spółką ELEWARR wykonywał pełnomocnik Prezesa ds. Nadzoru Właścicielskiego oraz pełnomocnik reprezentujący Prezesa Agencji na Zwyczajnych i Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników. Przedmiotem działalności Spółki, zgodnie z aktem założycielskim oraz regulaminem organizacyjnym, jest w szczególności sprzedaż hurtowa zbóż, nasion i pasz oraz magazynowanie i przechowywanie towarów. Zadania te Spółka realizuje poprzez obrót zbożem oraz rzepakami za środki własne i kredyt, a także świadczenie usług przechowywania dla podmiotów komercyjnych (zakłady tłuszczowe, firmy biopaliwowe, słodownie, mieszalnie pasz, firmy handlowe), Agencji Rezerw Materiałowych (przechowywanie rezerw państwowych¹¹) i Agencji Rynku Rolnego (przechowywanie zapasów interwencyjnych Unii Europejskiej¹²).

Zgodnie z art. 239 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*, Agencja Rynku Rolnego miała obowiązek zbycia posiadanych akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego, w terminie nie dłuższym niż 3 lata, tj. do 31 grudnia 2008 r. Ustawą z dnia 18 października 2006 r. o zmianie *ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych oraz innych ustaw*¹³ wyłączono stosowanie ww. artykułu w odniesieniu do „spółek o profilu działalności związanych z obrotem i przechowywaniem zbóż” (art. 9 ust. 3). Jako uzasadnienie wprowadzenia takiego wyłączenia, w projekcie ustawy podano m.in., że Spółka odgrywa kluczową rolę w stabilizacji rynku zbóż oraz że istnieje potrzeba zabezpieczenia przez Agencję Rynku Rolnego powierzchni magazynowych w ramach centrów interwencyjnych skupu zbóż. Przepis art. 239 *ustawy o finansach publicznych* utracił moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 2010 r. – wejście w życie *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*¹⁴. W tej samej dacie utracił moc obowiązującą przepis art. 9 ust. 3 *ustawy*

⁸ Aktem założycielskim w formie aktu notarialnego (Rep. A 3110/92). W dniu 18 maja 1992 r. Spółka została wpisana do rejestru handlowego w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy, pod numerem RHB 32478. Dnia 25 marca 2002 r., postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ELEWARR sp. z o.o. została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000102377. Spółka posiada numer statystyczny REGON 011074010 oraz numer identyfikacyjny NIP 526 030 02 79.

⁹ Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 951 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 633 ze zm.

¹¹ Zgodnie z art. 10 ust. 3 pkt 1 lit. c *ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 594 ze zm.), do zakresu działania Agencji Rezerw Materiałowych należy gospodarowanie rezerwami produktów rolnych, produktów i półproduktów żywnościowych. Z dniem 5 lutego 2011 r. weszła w życie *ustawa z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych* (Dz. U. Nr 229, poz. 1496) uchylająca ww. ustawę.

¹² Zgodnie z art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2 *ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych* (Dz. U. Nr 240, poz. 2059 ze zm.). Z dniem 17 grudnia 2010 r. wszedł w życie art. 38h pkt 1 *ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych*, zgodnie z którym Agencja Rynku Rolnego dokonuje interwencyjnych zakupów i sprzedaży zbóż oraz przechowuje te zboża, w zakresie określonym przepisami Unii Europejskiej.

¹³ Dz. U. Nr 208, poz. 1541.

¹⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240.

o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych. Jednocześnie ww. ustawa o finansach publicznych w art. 49 wprowadziła generalny zakaz posiadania, obejmowania i nabywania przez jednostki sektora finansów publicznych, w tym państwowe osoby prawne zaliczane do tego sektora, udziałów lub akcji w spółkach oraz obligacji emitowanych przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Przepis art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych¹⁵ nałożył obowiązek przekazania, przez państwowe osoby prawne zaliczane do sektora finansów publicznych, na rzecz Skarbu Państwa w dniu wejścia w życie ustawy o finansach publicznych (1 stycznia 2010 r.) udziałów w spółkach, akcji spółek i obligacji wyemitowanych przez podmioty inne niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do dnia 30 czerwca 2011 r. Zgodnie z art. 9 pkt 5 w zw. z art. 18 ustawy o finansach publicznych do jednostek sektora finansów publicznych zalicza się agencje wykonawcze. Z uwagi na to, iż właścicielem wszystkich udziałów ELEWARR sp. z o.o. jest państwowa osoba prawna – Agencja Rynku Rolnego, Spółka ta jest również państwową osobą prawną, do której mają zastosowanie przepisy ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Całość udziałów Spółki (100%) posiada Agencja Rynku Rolnego, która zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych¹⁶ jest państwową osobą prawną. Zgodnie z art. 1 pkt 2 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, ma ona zastosowanie do państwowych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, które nie są jednocześnie podmiotami, o których mowa w pkt 8, 9 i 11, oraz nie są szkołami wyższymi. Przepisy te mają zatem zastosowanie do ELEWARR sp. z o.o.

3.2 Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Nadzór właścicielski Prezesa Agencji Rynku Rolnego nad ELEWARR sp. z o.o.

Działania Prezesa Agencji Rynku Rolnego jako właściciela ELEWARR sp. z o.o.

Nadzór Prezesa ARR nad ELEWARR sp. z o.o., w zakresie wynikającym z przepisów *Kodeksu spółek handlowych*, sprawowany był w ograniczonym stopniu oraz nierzetelnie. Nieprawidłowy nadzór Prezesa ARR przede wszystkim wynikał z pasywnej roli Prezesa ARR jako właściciela udziałów ELEWARR sp. z o.o., dopuszczenia do naruszania przepisów ustaw przez Spółkę oraz niewykonywania kontroli nad Spółką. Działania Prezesa ARR jako Zgromadzenia Wspólników i Rady Nadzorczej polegały głównie na bieżącym monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki.

Prezes ARR dopuścił do przeprowadzenia zmian w strukturze organizacyjnej ELEWARR sp. z o.o., polegających m. in. na likwidacji oddziałów i utworzeniu nowych, likwidacji i tworzeniu stanowisk członków Zarządu, utworzeniu i likwidacji stanowiska dyrektora generalnego, które nie były ujęte w „Strategii rozwoju Spółki ELEWARR na lata 2012–2014”¹⁷ zatwierdzonej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwałą z dnia 11 stycznia 2012 r.

¹⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1241.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 633 ze zm.

¹⁷ Przyjętą przez Zarząd Spółki uchwałą nr 45/11 z dnia 8 grudnia 2011 r. po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 1/12/11 z dnia 17 grudnia 2011 r.

W okresie 2010–2013 (III kwartały) dokonano trzech zmian regulaminu organizacyjnego Spółki dotyczących organizacji jej funkcjonowania. Pierwsza zmiana wprowadzona 14 grudnia 2010 r. przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników¹⁸ polegała na utworzeniu oddziałów regionalnych w Gądkach k/Poznania i w Nowych Proboszczewicach oraz zlikwidowaniu oddziałów w Gądkach k/Poznania, Krupcu, Malborku i Nowych Proboszczewicach.

Z dniem 14 grudnia 2010 r. zlikwidowano trzyosobowy Zarząd Spółki oraz ustanowiono Zarząd jednoosobowy, stanowisko dyrektora generalnego i dwa stanowiska dyrektorów regionalnych. Następnie Prezes Zarządu Spółki zatrudnił w dniu 15 grudnia 2010 r. na stanowisku dyrektora generalnego osobę, która była poprzednio Prezesem Zarządu Spółki. Jednocześnie dyrektorowi generalnemu udzielono pełnomocnictwo do prowadzenia spraw Spółki i jej reprezentacji w zakresie wynikającym z przedmiotu działalności Spółki oraz przepisów prawa polskiego związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu, potrzeba udzielenia pełnomocnictwa dyrektorowi generalnemu do bieżącego kierowania Spółką powstała z uwagi na wprowadzenie jednoosobowego Zarządu Spółki. Dyrektor generalny, w zakresie otrzymanego pełnomocnictwa, podejmował niektóre decyzje w sprawach finansowo-majątkowych oraz organizacyjnych (np. zawierał umowy o pracę, porozumienia o rozwiązaniu umów o zakazie konkurencji, decyzje o przyznaniu nagród rocznych, umowy o świadczenie usług prawnych i promocyjnych oraz umowy o współfinansowaniu działań podmiotów zewnętrznych¹⁹). Utworzenie stanowiska dyrektora generalnego i zatrudnienie na tym stanowisku byłego Prezesa Zarządu Spółki miało na celu obejście ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Średnie wynagrodzenie miesięczne dyrektora generalnego²⁰ Spółki wyniosło 31,0 tys. zł, natomiast miesięczny limit wynagrodzenia dla członka Zarządu wynikający z ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi wynosił w tym okresie 20,7 tys. zł.

Na nieprawidłowości w tym zakresie wskazywała również przeprowadzona w 2012 r. kontrola Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Stwierdzone nieprawidłowości polegały m. in. na niedostatecznym egzekwowaniu stanowiska ARR w zakresie dbałości o kształtowanie kosztów ELEWARR sp. z o.o., w tym utrzymania na stałym poziomie wynagrodzeń kadry kierowniczej Spółki.

Po wypowiedzeniu umowy o pracę Dyrektorowi Generalnemu w dniu 23 lipca 2012 r., Prezes Zarządu powierzył pełnienie jego obowiązków pełnomocnikowi Zarządu do spraw wdrażania systemów zarządzania jakością.

W dniu 15 kwietnia 2013 r.²¹ zlikwidowano powstałe w 2010 r. dwa oddziały regionalne Spółki i ponownie wprowadzono do struktury organizacyjnej cztery oddziały zlikwidowane w 2010 r. W dniu 1 września 2013 r.²² wprowadzono dwuosobowy Zarząd, zlikwidowano stanowisko dyrektora generalnego oraz wprowadzono stanowisko dyrektora do spraw obrotu towarowego i technicznych.

¹⁸ Do dnia 13 grudnia 2010 r. w Spółce obowiązywał regulamin organizacyjny zatwierdzony uchwałą nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 25 kwietnia 2008 r., zgodnie z którym w strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono centralę w Warszawie oraz 4 oddziały: w Gądkach k/Poznania, Krupcu, Malborku i Nowych Proboszczewicach.

¹⁹ Porozumienie z 10.02.2012 r. zawarte z Fundacją Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA, na podstawie którego Spółka przekazała 7 tys. zł.

²⁰ Średnie wynagrodzenie miesięczne łącznie z przyznanymi nagrodami i premiami.

²¹ Na podstawie regulaminu organizacyjnego zatwierdzonego uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 1 z 10 kwietnia 2013 r. w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały Zarządu Spółki nr 16/13 z dnia 19 marca 2013 r.

²² Na podstawie regulaminu organizacyjnego zatwierdzonego uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 1 z dnia 23 sierpnia 2013 r. w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały Zarządu Spółki nr 37/13 z dnia 9 lipca 2013 r.

Wprowadzone w okresie objętym kontrolą zmiany organizacyjne miały na celu, jak wyjaśnił Prezes Zarządu ELEWARR sp. z o.o., poprawę efektywności zarządzania Spółką. Dokonane zmiany struktury organizacyjnej ELEWARR sp. z o.o. nie przyczyniły się do poprawy efektywności zarządzania Spółką, nie obniżyły kosztów jej funkcjonowania oraz świadczą o braku spójnej koncepcji funkcjonowania Spółki.

Rola Prezesa Agencji Rynku Rolnego jako właściciela w wyznaczaniu kierunków rozwoju Spółki była pasywna. Prezes Agencji w okresie objętym kontrolą nie realizował postanowień „Strategii rozwoju Spółki ELEWARR na lata 2012–2014”. Strategia przewidywała m.in. sprzedaż niekorzystnie położonych elewatorów w Bielsku Podlaskim i Braniewie, magazynów w Radzynie Chełmińskim i Ornie. Sprzedaż niekorzystnie położonych obiektów została wstrzymana przez Pełnomocnika Prezesa ARR do spraw Nadzoru Właścicielskiego. Prezes Agencji Rynku Rolnego jako Zgromadzenie Wspólników Spółki nie wyraził zgody na sprzedaż niekorzystnie położonego elewatora w Bielsku Podlaskim. Jak podał Prezes ARR, sprzedaż magazynów zbożowych została wstrzymana w związku z publiczną zapowiedzią Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z lipca 2012 r. dotyczącą prywatyzacji ELEWARR sp. z o.o. Agencja nie występowała o oficjalne stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w tej sprawie.

W okresie objętym kontrolą Prezes ARR nie planował i nie podejmował działań zmierzających do prywatyzacji ELEWARR sp. z o.o. Agencja Rynku Rolnego nie przekazała udziałów w Spółce na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa na podstawie art. 104 ustawy *Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych* w związku z art. 49 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*, powołując się m. in. na szczególne znaczenie Spółki dla zapewnienia możliwości ARR stabilizowania sytuacji na rynku zbóż²³. Prezes ARR wyjaśnił, że wobec otrzymania odpowiedzi ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi stwierdzającej, że przepis art. 104 ww. ustawy nie ma zastosowania wobec Agencji Rynku Rolnego, nie prowadzono żadnych działań w tej sprawie.

Prezes ARR, jako Zgromadzenie Wspólników, w dniu 10 grudnia 2010 r. powołał Prezesa Zarządu Spółki bez przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego niezgodnie z art. 19a ust. 2 w związku z art. 69a ust. 3 *ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*. Dopiero w dniu 18 maja 2011 r. Prezes Zarządu Spółki został powołany zgodnie z ww. przepisem.

Pełnomocnik Prezesa ARR do spraw Nadzoru Właścicielskiego nie wykonywał należycie obowiązków w zakresie nadzoru właścicielskiego nad Spółką, w szczególności w zakresie monitorowania zasad wynagrodzeń w Spółce. Pełnomocnik Prezesa ARR do spraw Nadzoru Właścicielskiego ograniczył się do formalnych działań mających celu utrzymanie wynagrodzeń kadry kierowniczej Spółki na poziomie nie wyższym niż w 2010 r., które nie przyniosły żadnych efektów²⁴.

Spółka w okresie objętym kontrolą poniosła koszty służbowych wyjazdów zagranicznych członków Rady Nadzorczej i Zarządu Spółki w wysokości 282,5 tys. zł²⁵. Pełnomocnik oraz Rada Nadzorcza Spółki nie dokonywali oceny celowości oraz efektów tych wyjazdów. Obowiązek sporządzania sprawozdań ze służbowych wyjazdów zagranicznych wprowadzono dopiero w dniu 25 września 2012 r.

²³ Pismo Prezesa ARR z dnia 13 kwietnia 2011 r. znak: BP-072-24-171-204/11 i odpowiedź Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 czerwca 2011 r. znak RRrro-0781/27/2890/11

²⁴ W dniu 10 stycznia 2011 r. pismem znak: NW-078-1/11 Pełnomocnik zwrócił się do Prezesa Spółki z zaleceniem utrzymania wynagrodzeń kadry kierowniczej Spółki na poziomie nie wyższym niż w 2010 r. Agencja nie otrzymała odpowiedzi na ww. pismo i nie podjęła działań sprawdzających realizację wydanego zalecenia.

²⁵ Pracownicy i członkowie Rady Nadzorczej Spółki odbywali m. in. podróże służbowe do krajów europejskich oraz do Brazylii, Chin, Kanady, Korei Południowej, USA i Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

zarządzeniem Zarządu ELEWARR sp. z o.o. Nr 6/2012. Po wprowadzeniu ww. obowiązku do dnia zakończenia kontroli członkowie Rady Nadzorczej i pracownicy Spółki nie odbywali służbowych wyjazdów zagranicznych. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu Spółki, ww. wyjazdy miały na celu rozszerzenie działalności Spółki na rynkach zagranicznych, jednak nie przyniosły wymiernych efektów dla Spółki oraz nie przyczyniły się do rozszerzenia jej działalności na rynki zagraniczne.

W okresie objętym kontrolą ARR nie przeprowadziła kontroli w zakresie nadzoru właścicielskiego nad Spółką. Zaplanowanej na drugą połowę 2013 r. kontroli w takim zakresie nie przeprowadzono z uwagi na kontrole zewnętrzne, m. in. NIK oraz MRiRW. Przeprowadzone w 2013 r. zadanie audytowe nr 0501/06/13 „Nadzór Właścicielski” wskazało na błędy w sporządzonym przez Pełnomocnika Prezesa ARR do spraw Nadzoru Właścicielskiego dokumencie pn. „Analiza wybranych danych ekonomiczno-finansowych spółek zależnych grupy kapitałowej ELEWARR sp. z o.o. za IV kwartał 2012 r.”.

Przeprowadzone w Agencji oraz ELEWARR sp. z o.o. kontrole innych instytucji i organów wskazywały na występowanie nieprawidłowości w działalności Spółki. W okresie 2010–2013 (3 kwartały) w Spółce przeprowadzono 8 kontroli: jedną przez NIK, jedną przez Centralne Biuro Antykorupcyjne, dwie przez Drugi Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie, jedną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, dwie przez Agencję Rezerw Materiałowych oraz jedną przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Kontrola Centralnego Biura Antykorupcyjnego wskazała na nieprawidłowości w zakresie wydatków z tytułu delegacji zagranicznych oraz wypłacanie wynagrodzeń na rzecz członków Zarządu Spółki niezgodnie z ustawą o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w III kwartale 2012 r. w ARR²⁶ stwierdzono nieprawidłowości, które polegały m. in. na niedostatecznym egzekwowaniu stanowiska ARR w zakresie dbałości o kształtowanie kosztów ELEWARR sp. z o.o., w tym utrzymania na stałym poziomie wynagrodzeń kadry kierowniczej Spółki.

Działania Prezesa ARR w celu poprawy sytuacji finansowej ELEWARR sp. z o.o.

Działania nadzorcze podejmowane przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego na rzecz poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej ELEWARR sp. z o.o. były nieskuteczne. Prezes ARR nie zapobiegł pogorszeniu się sytuacji finansowej oraz dekapitalizacji majątku Spółki.

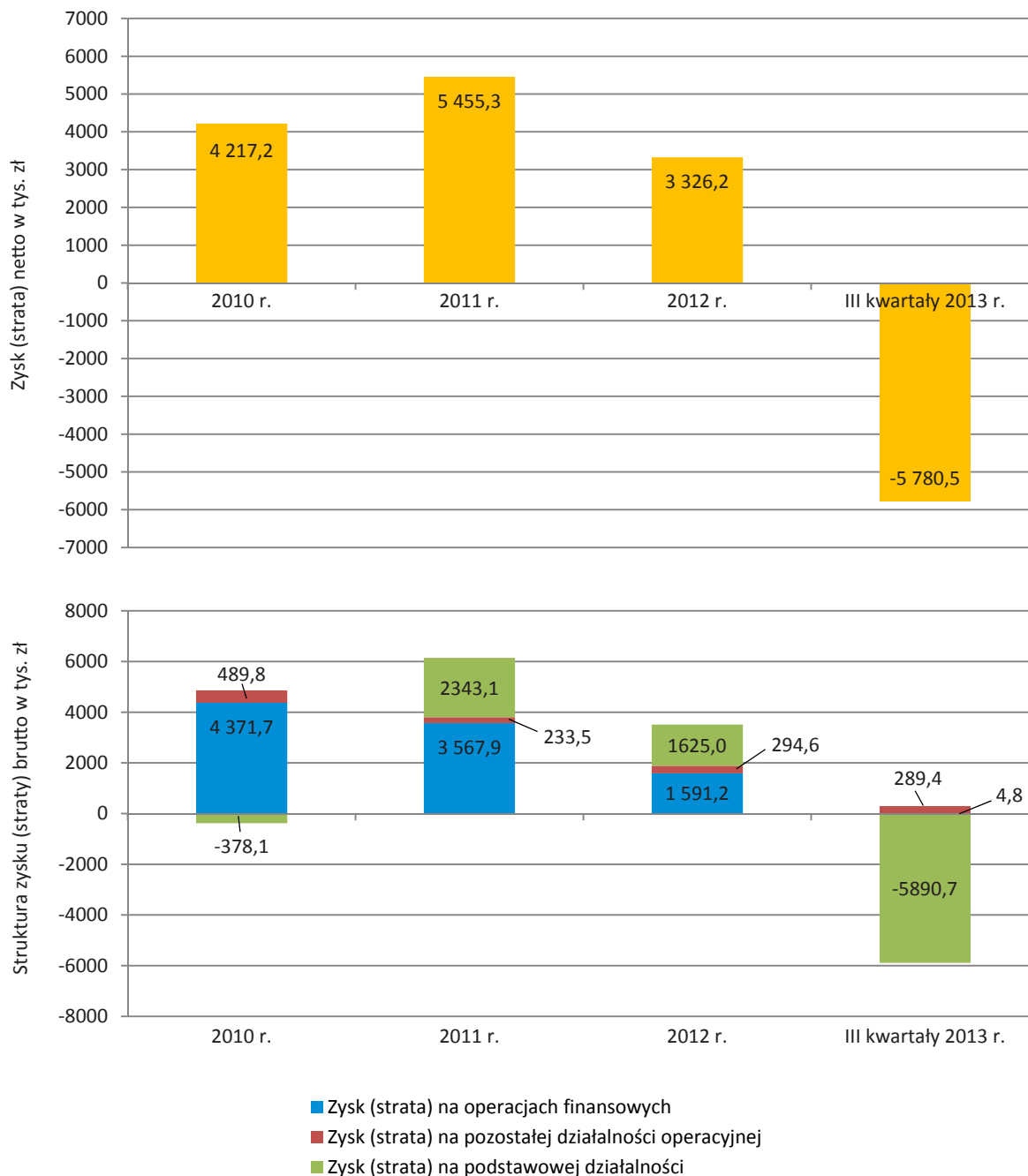
W latach 2010–2012 Spółka osiągnęła zysk, jednak był on uzyskany głównie dzięki działaniom niezwiązanym z działalnością podstawową Spółki, tj. obrotem zbożem i rzepakiem oraz ich przechowywaniem. Zysk ten osiągnięto głównie w wyniku działalności finansowej, tj. dywidend uzyskanych od spółek zależnych oraz odsetek od lokat. Zysk z tytułu operacji finansowych wyniósł: 4.371,7 tys. zł w 2010 r. (97,5% zysku brutto Spółki), 3.567,9 tys. zł w 2011 r. (59% zysku), 1.591,2 tys. zł w 2012 r. (44% zysku). Zysk netto Spółki uległ obniżeniu z 4.217,2 tys. zł w 2010 r. do 3.326,2 tys. zł w 2012 r., tj. o 891,0 tys. zł. Za trzy kwartały 2013 r. Spółka wykazała stratę w kwocie 5.780,5 tys. zł. Za lata 2010–2012 Spółka przeznaczyła na dywidendę 4.200 tys. zł, z tego 3.500 tys. zł po podziale zysku za 2010 r., 100 tys. zł za 2011 r. oraz 600 tys. zł za 2012 r.

²⁶ Kontrola dotyczyła prawidłowości wykonywania przez Agencję zadań wynikających z posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego.

Strukturę zysku uzyskanego przez Spółkę przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres nr 1

Wyniki finansowe Spółki w okresie 2010 – III kwartały 2013 r.

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

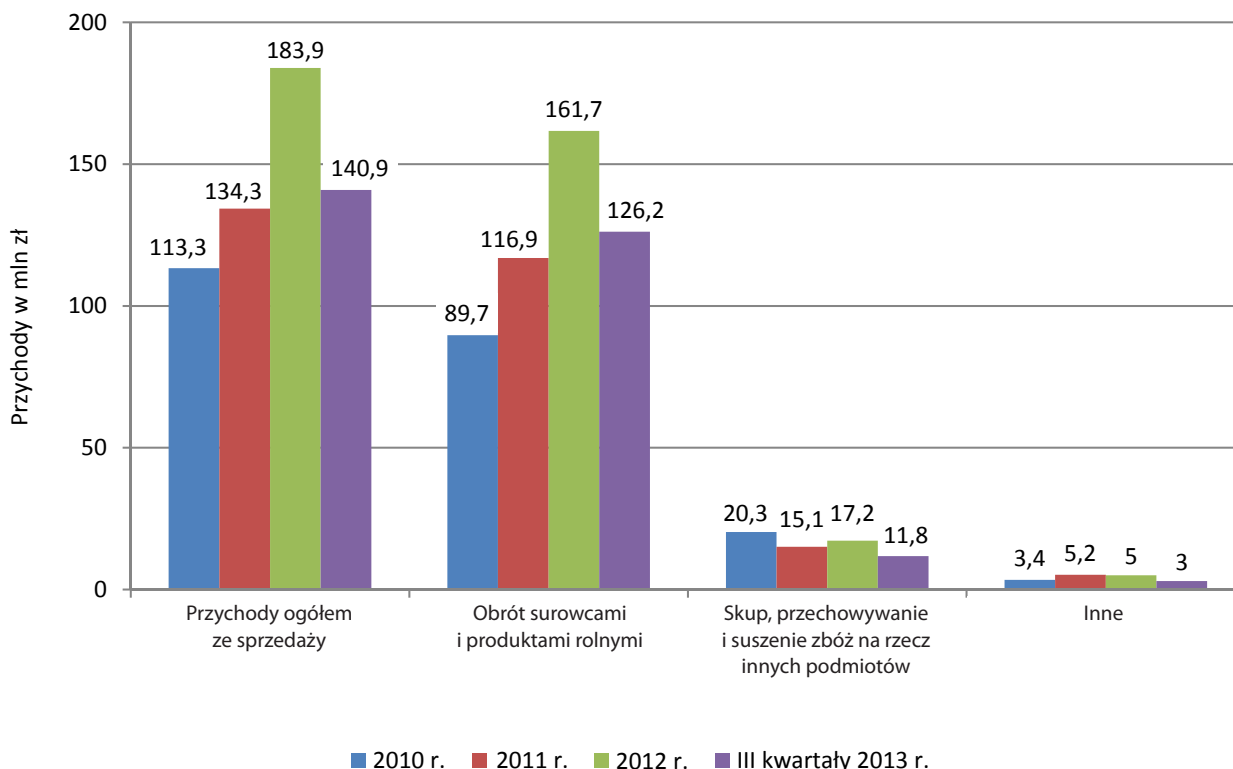
Przychody ogółem w 2012 r. wyniosły 183.909,5 tys. zł i wzrosły w stosunku do 2010 r. o 62,3% (113.334,5 tys. zł), pomimo malejącego zysku z prowadzonej działalności. Z tego w 2010, 2011, 2012 i w 3 kwartałach 2013 r. Spółka osiągnęła przychody:

- ze sprzedaży zbóż i rzepaku odpowiednio: 89.521,5 tys. zł, 116.855,6 tys. zł, 161.589,6 tys. zł i 126.182,1 tys. zł;
- ze sprzedaży usług ogółem (w tym usług przechowywania na rzecz ARR, ARM i na rzecz pozostałych podmiotów): 22.944,3 tys. zł, 18.812,0 zł, 21.260,8 tys. zł i 14.050,7 tys. zł.

Struktura przychodów Spółki została przedstawiona na poniższym wykresie.

Wykres nr 2

Przychody Spółki w latach 2010 – III kwartały 2013 r.

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

W okresie objętym kontrolą wystąpił wzrost należności (brutto): na koniec 2010, 2011, 2012 i na dzień 30 września 2013 r. wyniosły odpowiednio: 31.908 tys. zł, 48.414,4 tys. zł, 40.591,9 tys. zł i 65.717,8 tys. zł (wzrost od końca 2010 r. do 30 września 2013 r. o 106%). Ponad 80% należności dotyczyło rozliczeń z kontrahentami z tytułu dostaw i usług.

Spółka posiadała wolne środki finansowe w wysokości: na koniec 2010 r. 22.746,7 tys. zł, 2011 r. – 13.039,5 tys. zł, 2012 r. – 21.877,7 tys. zł oraz na dzień 30 września 2013 r. – 20.671,9 tys. zł²⁷. Prezes Zarządu stwierdził, że nadpłynność finansowa występowała w związku z brakiem podaży zbóż na rynku po korzystnych cenach, zapewniających realizację marży pozwalającej na osiągnięcie zysku.

Jednym z powodów pogarszania się sytuacji finansowej Spółki było uzyskanie niskiej marży handlowej przy sprzedaży przez Spółkę zapasów rzepaku i zbóż. Działania Prezesa ARR jako właściciela Spółki ograniczyły się w tej sytuacji do decyzji o sprzedaży zapasów Spółki.

Koszty działalności operacyjnej Spółki w okresie 2010–2012 r. wzrosły o 60,3%, w 2010 r., 2011 r., 2012 r. i w 3 kwartałach 2013 r. wynosząc odpowiednio 113.712,6 tys. zł, 132.039,3 tys. zł, 182.284,6 tys. zł i 146.834,1 tys. zł. Koszty operacyjne wyniosły odpowiednio 77.832,8 tys. zł,

²⁷ Na występującą nadpłynność finansową wskazywali również biegli rewidenci w corocznych raportach z badania sprawozdania finansowego Spółki.

92.516,6 tys. zł, 140.584,5 tys. zł i 118.409,5 tys. zł. Poniesione koszty rodzajowe wyniosły odpowiednio 35.879,8 tys. zł, 39.522,7 tys. zł, 41.700,1 tys. zł i 28.424,6 tys. zł. Najwyższe koszty dotyczyły wynagrodzeń²⁸ oraz amortyzacji²⁹.

W okresie objętym kontrolą rosły wydatki dotyczące wynagrodzeń osobowych Spółki. W latach 2010–2012 nastąpił wzrost kosztów wynagrodzeń osobowych ogółem Spółki o 27,7% – w 2012 r. wyniosły one 14.021 tys. zł w porównaniu do 10.976 tys. zł w 2010 r. W szczególności nastąpił wzrost wynagrodzeń na stanowiskach nierobotniczych (w tym dyrektor generalny i dyrektorzy oddziałów) do 8.858 tys. zł, tj. o 30,3%. Przyczyną wzrostu wynagrodzeń były wypłacone nagrody roczne oraz podwyższenie miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w związku ze zwiększeniem zakresu zadań i obowiązków wynikających z nowej struktury organizacyjnej Spółki. Stan zatrudnienia w okresie objętym kontrolą nie uległ znaczącym zmianom.

Realizacja wniosków pokontrolnych NIK

Prezes Agencji Rynku Rolnego dopuścił do niezrealizowania przez Agencję Rynku Rolnego oraz Spółkę wniosków pokontrolnych skierowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli w wyniku kontroli „Funkcjonowanie ELEWARR sp. z o.o.” przeprowadzonej w 2010 r. Nadal nie przestrzegano przepisów ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

Prezes Agencji Rynku Rolnego, spośród czterech wniosków pokontrolnych skierowanych przez NIK po ww. kontroli³⁰, nie zrealizował dwóch wniosków, jeden wykonał częściowo i jeden w całości. Nie zostały zrealizowane m. in. wnioski o:

- monitorowanie działań Spółki ELEWARR w sprawie zwrotu wynagrodzeń nienależnie pobranych przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Spółki oraz Głównego Księgowego ELEWARR sp. z o.o.,
- ustalenie wynagrodzeń dla członków Zarządu w kwotach nieprzekraczających maksymalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego, określonego w art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

Zrealizowany został wniosek o wyegzekwowanie przez Prezesa ARR od Zarządu Spółki ustalenia wynagrodzenia dla Głównego Księgowego w kwocie nieprzekraczającej maksymalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego, określonego w art. 8 pkt 1 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

Wniosek o podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki nie został w pełni zrealizowany, gdyż, jak wykazano na str. 13–16 niniejszej Informacji, podjęte działania były nieskuteczne.

Spółka nie zrealizowała trzech spośród pięciu wniosków skierowanych przez NIK³¹ po kontroli „Funkcjonowanie ELEWARR sp. z o.o.” przeprowadzonej w 2010 r., jeden wykonała częściowo i jeden w całości. Niezrealizowane zostały wnioski dotyczące m. in. zwrotu, wraz z odsetkami ustawowymi, wynagrodzeń nienależnie pobranych przez członków Zarządu Spółki oraz Głównego Księgowego Spółki i ustalenia wynagrodzeń dla członków Zarządu w kwotach nieprzekraczających maksymalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego, określonego w art. 8 pkt 1 ustawy

²⁸ Odpowiednio: 11.504 tys. zł, 13.669,5 tys. zł, 14.890,4 tys. zł i 10.109,9 tys. zł, dane z rachunku zysków i strat.

²⁹ Odpowiednio: 7.005,3 tys. zł, 6.753,1 tys. zł, 6.660,0 tys. zł, 4.735,2 tys. zł.

³⁰ Wystąpienie pokontrolne z dnia 14 stycznia 2011 r. (tekst ujednolicony), znak: KSR-4101-01-01/2010.

³¹ W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 23 listopada 2010 r. (tekst ujednolicony), znak: KSR-4101-01-02/2010.

o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Niepodjęcie działań mających na celu zwrot nienależnie pobranych wynagrodzeń, wypłaconych niezgodnie z przepisami ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, spowodowało przedawnienie dochodzenia tych roszczeń w wysokości 1.401,8 tys. zł. W okresie objętym kontrolą w umowach o pracę z członkami Zarządu Spółki ponownie określono wynagrodzenia w kwotach przekraczających maksymalne miesięczne wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 pkt 1 w związku z art. 29b, 29c i 29d ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, a także przyznawano premie kwartalne z naruszeniem art. 5 ust. 1 powyższej ustawy. Kwota nienależnie pobranych wynagrodzeń przez członków Zarządu Spółki wyniosła 208 tys. zł. Za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, na podstawie art. 14 ust. 1 tej ustawy, Rada Nadzorcza Spółki ulega rozwiązaniu z mocy prawa. Nienależne świadczenia z tego tytułu wypłacone członkom Rady Nadzorczej w okresie objętym kontrolą wyniosły 921,6 tys. zł.

Głównym powodem nieprawidłowości polegających na ustaleniu wynagrodzeń Zarządu Spółki niezgodnie z ustawą o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi było stanowisko Prezesa Agencji Rynku Rolnego oraz Spółki, że ELEWARR sp. z o. o. nie jest państwową osobą prawną. W ocenie NIK, z uwagi na to, że właścicielem wszystkich udziałów ELEWARR sp. z o.o. jest państwowa osoba prawna – Agencja Rynku Rolnego, Spółka jest również państwową osobą prawną.

Spółka nie zrealizowała wniosków dotyczących kontynuowania działań w celu pełniejszego wykorzystania potencjału przechowalniczego oraz zapobieżenia dalszej dekapitalizacji majątku Spółki. Średnioroczne wykorzystanie pojemności magazynowej w okresie 2010–2013 (trzy kwartały) wyniosło około 40% i obniżyło się o około 10% w porównaniu do wykorzystania w latach 2007–2009. Niepełne wykorzystanie pojemności magazynowej wynikało ze zmniejszenia rezerw Agencji Rezerw Materiałowych i zapasów interwencyjnych Agencji Rynku Rolnego, braku interwencji Unii Europejskiej na rynku zbóż oraz wzrostu powierzchni przechowalniczej u producentów rolnych. Jak wyjaśnił Prezes ELEWARR sp. z o. o., Zarząd Spółki podjął działania w celu dostosowania potencjału przechowalniczego do potrzeb rynku oraz zwiększenia udziału usługowego składowania dla podmiotów obcych. Jak wskazały ustalenia kontroli, podejmowane działania były jednak nieskuteczne i nie przyniosły spodziewanych rezultatów.

W okresie objętym kontrolą nastąpiła dalsza dekapitalizacja majątku Spółki. Wartość rzeczowych aktywów trwałych zmniejszyła się z 83,5 mln zł według stanu na koniec 2009 r. do 69,7 mln zł na koniec 2012 r., tj. o 16,5%. Stopień zużycia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosił 53,4% i na dzień 31 grudnia 2012 r. zwiększył się do 61,8%, przy niepełnej realizacji planu zadań inwestycyjnych i remontowych. Plan zadań inwestycyjnych i remontowych został zrealizowany w 64% w 2010 r., w 90% w 2011 r. i w 89% w 2012 r., co spowodowane było m. in. odstąpieniem od realizacji niektórych zadań.

ELEWARR sp. z o.o. zrealizowała częściowo wniosek NIK o przeprowadzenie analizy kosztów usług prawnych w Spółce, a wniosek o dokonanie aktualizacji „Instrukcji obiegu dokumentów księgowych” został przez Spółkę zrealizowany. Zarząd ELEWARR sp. z o.o. zarządzeniem nr 3/2011 z dnia 16 czerwca 2011 r. wprowadził nową instrukcję obiegu dokumentów księgowych.

3.2.2. Działania w zakresie skupu i przechowywania zbóż oraz rzepaku

Prezes ARR nie zapobiegł zmniejszeniu roli ELEWARR sp. z o.o. na rynku zbóż i rzepaku. W 2013 r. zmniejszył się udział Spółki w przechowywaniu państwowych rezerw zbóż, zmalała rola Spółki w przechowywaniu zbóż stanowiących zapasy interwencyjne Unii Europejskiej, a udział Spółki w rynku zbóż i rzepaku nadal ulegał zmniejszeniu. Prezes Agencji Rynku Rolnego oraz Zarząd ELEWARR sp. z o.o. nie podjęli po zbiorach w 2013 r. efektywnych działań wspomagających skup zbóż i rzepaku. Zakres działalności Spółki na rynku skupu zbóż i rzepaku w okresie objętym kontrolą uległ zmniejszeniu. Spółka w 2010 r., 2011 r., 2012 r. i w 3 kwartałach 2013 r. skupiła odpowiednio: 158,31 tys. ton zbóż i rzepaku (tj. 76,0% planu Zarządu Spółki), 127,9 tys. ton (tj. 58,0% planu Zarządu Spółki), 132,9 tys. ton (tj. 66,5% planu Zarządu Spółki) i 81,3 tys. ton (tj. 42,2% planu Zarządu Spółki). W 2010 r. w porównaniu do 2009 r. skup rzepaku wzrósł o 66%. Niższe od planowanych zakupy zbóż w 2011 r. spowodowane były trudnymi warunkami pogodowymi w trakcie żniw. W 2013 r. średnie ceny skupu w przypadku zbóż były o ponad 30% niższe, a w przypadku rzepaku o ponad 50% niższe niż w 2012 r. i były zbliżone do cen skupu z 2010 r. Skup zbóż i rzepaku finansowany był przez Spółkę ze środków własnych i kredytów bankowych. W latach 2010–2013 (III kwartały) ze środków własnych zakupiono łącznie 334,14 tys. ton zbóż i rzepaku za 291.341,0 tys. zł, a ze środków pochodzących z kredytów 166,3 tys. ton zbóż i rzepaku za 158.699,8 tys. zł. W 2010 r., 2011 r., 2012 r. i w 3 kwartałach 2013 r. ELEWARR sp. z o.o. sprzedała ogółem odpowiednio 158,2 tys. ton, 92,7 tys. ton, 138,9 tys. ton i 88,2 tys. ton zbóż i rzepaku. Spółka nie prowadziła eksportu oraz importu zbóż i rzepaku.

Na podstawie umów zawartych z Agencją Rezerw Materiałowych oraz Agencją Rynku Rolnego, Spółka ELEWARR odpłatnie przechowywała zboże zakupione w ramach obowiązku tworzenia rezerw państwowych oraz zboże skupione w ramach stosowanego w Unii Europejskiej mechanizmu „Interwencyjny zakup i sprzedaż zbóż”. Udział Spółki w przechowywaniu rezerw państwowych zbóż w latach 2010–2012 utrzymywał się na stałym poziomie, który wynosił 79%, natomiast w 2013 r. uległ zmniejszeniu o 7%³². W latach 2010–2013 (III kwartały) zmalała rola Spółki w przechowywaniu zbóż stanowiących zapasy interwencyjne Unii Europejskiej. W 2010 r. Spółka przyjęła do magazynów w ramach interwencji UE 2009/2010 46,72 tys. ton zbóż. W latach 2011–2013 skup interwencyjny UE nie był prowadzony.

Prezes Agencji Rynku Rolnego oraz Zarząd Spółki nie podjęli po zbiorach w 2013 r. efektywnych działań wspomagających skup zbóż i rzepaku. Działania Agencji oraz ELEWARR sp. z o.o. polegały wyłącznie na informowaniu producentów zbóż o prowadzeniu skupu zbóż i rzepaku, potencjale przechowalniczym Spółki oraz jej rzetelności przy realizacji płatności. Agencja Rynku Rolnego nie wydawała ELEWARR sp. z o.o. wytycznych w tym zakresie. Przyczyną marginalnego wpływu ELEWARR sp. z o.o. na ceny skupu stosowane przez inne podmioty był niewielki udział Spółki w rynku zbóż, który szacowany był przez Zarząd Spółki na około 0,8%–1%, a także w rynku rzepaku (do 2%). Spółka natomiast, jak wyjaśnił Prezes ELEWARR sp. z o.o., mogła prowadzić działania tylko na zasadach komercyjnych. Malejący udział Spółki w przechowywaniu państwowych rezerw zbóż i w przechowywaniu zbóż stanowiących zapasy interwencyjne Unii Europejskiej oraz marginalny udział Spółki w rynku zbóż i rzepaku spowodował, że Spółka utraciła znaczenie podmiotu stabilizującego sytuację na tym rynku.

³² Na podstawie informacji Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych z dnia 14.2.2014 r. (znak BRZrż-073-1-116/14).

4.1 Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

Kontrolę przeprowadzono w Agencji Rynku Rolnego, sprawującej nadzór właścicielski nad Spółką ELEWARR oraz w Centrali tej Spółki (Załącznik 5.1.). Kontrola została przeprowadzona przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK. Nie korzystano z pomocy biegłych i specjalistów.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w dwóch wystąpieniach pokontrolnych, wysłanych do Prezesa Agencji Rynku Rolnego oraz Prezesa Zarządu ELEWARR sp. z o.o. Do wystąpień pokontrolnych wniesiono łącznie 18 zastrzeżeń (15 przez Prezesa ARR i 3 przez Prezesa ELEWARR sp. z o.o.), z których 13 zostało oddalonych, cztery uwzględniono w całości, a jedno zostało uwzględnione częściowo.

W wystąpieniach pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli wniosowała:

1. Do Prezesa Agencji Rynku Rolnego o:

- podjęcie – w ramach nadzoru właścicielskiego sprawowanego nad ELEWARR sp. z o.o. – działań zmierzających do zwrotu, wraz z odsetkami ustawowymi, wynagrodzeń nienależnie pobranych przez członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu Spółki;
- prawidłowe określenie w umowach o pracę wynagrodzeń dla członków Zarządu Spółki zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*.

2. Do Prezesa Zarządu Spółki o:

- dokonanie zwrotu, wraz z odsetkami ustawowymi, wynagrodzeń nienależnie pobranych przez członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu Spółki;
- podjęcie, wraz z organem właścicielskim Spółki, czynności zmierzających do ustalenia wynagrodzenia dla członków Zarządu zgodnego z ustawą z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*;
- podjęcie skutecznych działań w celu poprawy wykorzystania potencjału przechowalniczego Spółki.

Prezes Agencji Rynku Rolnego, w odpowiedzi z dnia 29 sierpnia 2014 r. na wystąpienie pokontrolne, ponownie przedstawił swoje stanowisko, w którym nie zgodził się z ocenami, uwagami i wnioskami NIK dotyczącymi podjęcia działań zmierzających do zwrotu wynagrodzeń nienależnie pobranych przez członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu Spółki oraz prawidłowego określenia w umowach o pracę wynagrodzeń dla członków Zarządu Spółki zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*. Podtrzymał również swoje wcześniejsze stanowisko dotyczące braku podstaw prawnych dla uznania, że Spółka podlega reżimowi ustawy kominowej wskazując, że Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w postanowieniu z dnia 17 września 2012 r. stwierdził brak przesłanek do prowadzenia postępowania z urzędu na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym i jednocześnie uznał, że Spółka nie jest państwową osobą prawną i nie ma do niej zastosowania *ustawa kominowa*.

Zarząd Spółki w odpowiedzi z dnia 3 lipca 2014 r. na wystąpienie pokontrolne poinformował Najwyższą Izbę Kontroli m.in., że:

- Spółka prowadzi działania mające na celu poprawę wskaźników ekonomicznych i rzeczowych;
- Spółka podjęła działania zmierzające do sprzedaży zbędnego majątku wyłączzonego w produkcji, co pozwoli obniżyć koszty Spółki oraz lepiej wykorzystać potencjał przechowalniczy;

- w ocenie Zarządu podjęcie działań zmierzających do odzyskania, uznanych przez NIK za nienależne, wynagrodzeń wypłaconych członkom Rady Nadzorczej oraz Zarządowi Spółki w kwotach przewyższających maksymalną wysokość wynagrodzenia miesięcznego określonego w art. 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*, nie jest możliwe do wykonania w skuteczny sposób, gdyż Zarząd Spółki podtrzymuje stanowisko dotyczące braku podstaw prawnych dla uznania, że Spółka podlega pod przepisy tej ustawy.

W trybie art. 29 pkt 2 lit. f ustawy o NIK zasięgnięto dodatkowych informacji:

- w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w sprawie wyników postępowania sprawdzającego odnośnie ewentualnej zmywy cenowej przedsiębiorców prowadzących skup zbóż i rzepaku po zbiorach w 2013 r.;
- w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, w sprawie działań podjętych w związku z ustaleniami Centralnego Biura Antykorupcyjnego Delegatury w Warszawie zawartymi w protokole pn. *„Kontrola przestrzegania wybranych procedur rozporządzenia mieniem przez ELEWARR sp. z o.o., w tym wydatków na koszty zarządu i kierowania Spółką w latach 2008–2012”*;
- w Prokuraturze Okręgowej w Warszawie, na temat śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Rynku Rolnego w okresie od stycznia 2011 do lipca 2012 r.;
- w Agencji Rezerw Materiałowych, w zakresie roli ELEWARR sp. z o.o. w przechowywaniu rezerw strategicznych produktów rolnych i rolno-spożywczych, środków spożywczych i ich składników, w tym o procentowym udziale Spółki w przechowywaniu tych rezerw w latach 2010–2013.

Dyrektor Departamentu Ochrony Konkurencji Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował NIK³³, że postępowanie w sprawie działań przedsiębiorców w zakresie skupu zboża i rzepaku zostało zamknięte, a ustalenia poczynione w jego toku nie dały podstaw do wszczęcia postępowania antymonopolowego.

Centralne Biuro Antykorupcyjne poinformowało, że ustalenia kontroli przestrzegania wybranych procedur rozporządzania mieniem przez ELEWARR sp. z o.o., w tym wydatków na koszty zarządu i kierowania Spółką w latach 2008–2012, zostały przekazane na potrzeby śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie.

Prokuratura Okręgowa w Warszawie w piśmie z dnia 12 lutego 2014 r. poinformowała, że w sprawie niedopełnienia obowiązków w okresie od stycznia 2011 do lipca 2012 r. – w związku z niepodjęciem skutecznych działań z tytułu nadzoru nad ELEWARR sp. z o.o. – został skierowany do sądu akt oskarżenia przeciwko zastępcy Prezesa Agencji Rynku Rolnego podejrzanemu o czyn z art. 231 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*³⁴ oraz skierowano akty oskarżenia przeciwko dwóm byłym członkom zarządu ELEWARR sp. z o.o. oskarżonym o czyny z art. 286 § 1 kk.

Mając na uwadze wyniki kontroli, Najwyższa Izba Kontroli skierowała do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy wnioski³⁵ o podjęcie postępowania z urzędu w trybie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym³⁶ i wykreślenie z rejestru przedsiębiorców danych dotyczących Rady Nadzorczej Spółki.

³³ Pismem DOK1-073-7/14/MF z dnia 10 lutego 2014 r.

³⁴ Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm., dalej zwany kk.

³⁵ Pismo z dnia 12 listopada 2014 r. znak KPK/KPP-0231-003/2014/MB.

³⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 1203 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli przygotowuje zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w sprawie niedopełnienia obowiązku zwrotu roszczeń w kwocie 1.400 tys. zł i wyrządzenia Spółce ELEWARR szkody majątkowej w wielkich rozmiarach.

4.2 Finansowe rezultaty kontroli

Stwierdzone w toku postępowania kontrolnego nieprawidłowości, które miały wymierny skutek finansowy wyniosły łącznie 1.129,6 tys. zł i obejmowały *kwoty wydatkowane w następstwie działań stanowiących naruszenie prawa*, w tym:

- kwotę 208,0 tys. zł, na którą składały się wynagrodzenia członków Zarządu Spółki, przyznane a następnie wypłacone w kwotach przekraczających maksymalną wysokość miesięcznego wynagrodzenia określonego w art. 8 pkt 1 *ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*;
- kwotę 921,6 tys. zł, stanowiącą wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Spółki, nienależnie wypłacone w związku z nieprzestrzeganiem przepisów *ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*.

5.1. Wykaz jednostek objętych kontrolą, osób kierujących tymi podmiotami oraz osób uprawnionych do reprezentacji

Lp.	Podmiot	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji
1	2	3	4	5
1.	Agencja Rynku Rolnego w Warszawie	Prezes	Władysław Łukasik	08.05.2008 r. – 29.12.2011 r.
			Andrzej Łuszczewski (p.o.)	29.12.2011 r. – 09.09.2012 r.
			Lucjan Zwolak (p.o.)	10.09.2012 r. – 02.06.2013 r.
			Radosław Szatkowski	od 03.06.2013 r.
		Pełnomocnik reprezentujący Agencję na Zwyczajnych i Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników	Lucjan Zwolak	17.06.2008 r. – 26.11.2013 r.
			Adam Mierzejewski	od 26.11.2013 r.
		Pełnomocnik Prezesa ds. Nadzoru Właścicielskiego	Lucjan Zwolak (p.o.)	17.06.2008 r. – 13.09.2012 r.
Ireneusz Litwinek (p.o.)	Od 13.09.2012 r.			
2.	ELEWARR sp. z o.o.	Prezes Zarządu	Andrzej Śmietanko	23.11.2007 r. – 10.12.2010 r.
			Bronisław Tomaszewski	od 10.12.2010 r.

5.2. Szczegółowe zestawienia liczbowe

Tabela nr 1

Podstawowe dane z bilansu Spółki

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na			
	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.	31.12.2012 r.	30.09.2013 r.
1	2	3	4	5
A. Aktywa trwałe	92.112,0	88.868,5	84.622,8	86.286,6
I. Wartości niematerialne i prawne	0,3	0,0	0,0	0,0
II. Rzeczowe aktywa trwałe	77.266,7	73.701,3	69.679,0	71.521,5
III. Należności długoterminowe	43,9	31,8	22,2	15,0
IV. Inwestycje długoterminowe	14.643,1	14.643,1	14.614,6	14.614,6
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	158,0	492,4	307,1	135,5
B. Aktywa obrotowe	91.239,8	144.520,3	144.805,6	120.002,0
I. Zapasy	47.486,2	93.345,0	92.679,1	43.817,6
w tym towary	47.209,9	92.962,7	92.335,4	43.368,5
II. Należności krótkoterminowe	20.815,6	37.920,0	30.121,6	55.302,8
III. Inwestycje krótkoterminowe w tym:	22.746,7	13.039,5	21.877,7	20.671,9
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	191,2	215,9	127,2	209,7
AKTYWA RAZEM	183.351,8	233.388,7	229.428,4	206.288,6
A. Kapitał (fundusz) własny	170.073,9	172.029,3	175.255,5	168.875,0
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	143.010,5	143.010,5	143.010,5	143.010,5
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	0,0	0,0	0,0	0,0
III. Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	0,0	0,0	0,0	0,0
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	16.921,5	17.638,7	22.994,0	25.720,2
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	5.924,7	5.924,7	5.924,7	5.924,7
VI. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0,0	0,0	0,0	0,0
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,0	0,0	0,0	0,0
VIII. Zysk (strata) netto	4.217,2	5.455,4	3.326,2	5.780,5
IX. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,0	0,0	0,0	0,0
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	13.277,9	61.359,5	54.173,0	37.413,6
I. Rezerwy na zobowiązania	1.594,4	2.902,3	2.009,9	1.326,9
II. Zobowiązania długoterminowe	494,1	484,2	578,6	0,0
III. Zobowiązania krótkoterminowe	2.188,0	49.346,0	43.521,5	28.244,1
IV. Rozliczenia międzyokresowe	9.001,5	8.627,0	8.062,9	7.842,6
PASYWA RAZEM	183.351,8	233.388,7	229.428,4	206.288,6

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

Tabela nr 2

Podstawowe dane z rachunku zysków i strat Spółki

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Dane za			
	2010 r.	2011 r.	2012 r.	3 kwartały 2013 r.
1	2	3	4	5
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	113.334,5	134.282,4	183.909,6	140.943,4
B. Koszty działalności operacyjnej	113.712,6	132.039,3	182.284,6	146.834,1
I. Amortyzacja	7.008,4	6.755,9	6.662,7	4.737,3
II. Zużycie materiałów i energii	4.812,2	6.169,0	6.954,6	3.557,3
III. Usługi obce	4.763,1	4.488,7	4.264,2	3.187,5
IV. Podatki i opłaty	4.659,0	4.781,1	4.862,9	3.849,0
V. Wynagrodzenia	11.504,0	13.669,5	14.890,4	10.109,9
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2.459,5	2.835,0	3.221,1	2.419,1
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	673,7	823,5	844,3	564,6
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	77.832,8	92.516,7	140.584,5	118.409,5
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	378,1	2.243,1	1.625,0	5.890,7
D. Pozostałe przychody operacyjne	2.094,6	1.804,1	1.881,5	1.372,9
E. Pozostałe koszty operacyjne	1.604,8	1.570,6	1.587,0	1.083,5
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	111,7	2.476,6	1.919,6	5.601,3
G. Przychody finansowe	4.443,6	4.795,8	3.545,0	438,1
H. Koszty finansowe	71,9	1.227,9	1.953,8	442,8
I. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (F+G-H)	4.483,4	6.044,5	3.510,8	5.606,1
J. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (J.I-J.II)	3,4	108,2	65,6	2,9
I. Zyski nadzwyczajne	22,9	17,1	202,0	6,9
II. Straty nadzwyczajne	26,4	125,2	136,4	6,9
K. Zysk (strata) brutto I+/-J)	4.480,0	5.936,4	3.576,4	5.609,0
L. Podatek dochodowy	262,8	481,0	250,2	171,6
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,0	0,0	0,0	0,0
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	4.217,2	5.455,4	3.326,2	5.780,5

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

Tabela nr 3
Stan zatrudnienia

(w osobach)

Wyszczególnienie	Stan na dzień			
	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.	31.12.2012 r.	30.09.2013 r.
1	2	3	4	5
Ogółem	210	206	204	202
– zarząd	1	1	1	1
– dyrektorzy (generalny, ds. obrotu tow. I spraw techn. regionalni, oddziałów)	7	7	6	5
– pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	81	71	73	70
– pracownicy na stanowiskach robotniczych	129	135	131	132

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

Tabela nr 4
Średnioroczne zatrudnienie

(w przeliczeniu na etaty)

Wyszczególnienie	Dane za			
	2010 r.	2011 r.	2012 r.	3 kwartały 2013 r.
1	2	3	4	5
Ogółem	208	206	203	202
– zarząd	2,8	1	1	1
– dyrektorzy (generalny, ds. obrotu tow. I spraw techn. regionalni, oddziałów)	5,1	7	6,5	5
– pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	79	71	73	70
– pracownicy na stanowiskach robotniczych	129	135	130	132

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

Tabela nr 5
Wynagrodzenia

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na dzień			
	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.	31.12.2012 r.	30.09.2013 r.
1	2	3	4	5
Ogółem, w tym:	10.976	12.604	14.021	9.521
– robotnicze	4.180	4.598	5.163	4.116
– nierobotnicze, w tym:	6.796	8.006	8.858	5.405
– Zarząd Spółki	975	254	340	274
– dyrektorzy regionalni	25	809	783	0,0
– dyrektor ds. obrotu tow. I spraw. techn.	0	0	0	23
– dyrektorzy oddziałów	964	1.207	1.664	870
– dyrektorzy generalni	16	438	588	219
– Rada Nadzorcza	334	324	255	196

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

Tabela nr 6
Średnioroczne wynagrodzenie

(przypadające na etat – w zł)

Wyszczególnienie	Stan na dzień			
	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.	31.12.2012 r.	30.09.2013 r.
1	2	3	4	5
Ogółem, w tym:	4.397	5.099	5.756	5.237
– robotnicze	2.703	2.840	3.300	3.467
– nierobotnicze, w tym:	7.169	9.397	10.112	8.579
– Zarząd Spółki	29.018	21.167	28.334	30.444
– dyrektorzy regionalni	26.041	33.708	43.500	0,0
– dyrektor ds. obrotu tow. I spraw. techn.	0	0	0	25.556
– dyrektorzy oddziałów	20.083	25.146	34.667	24.167
– dyrektorzy generalni	33.333	36.500	49.000	27.037
– Rada Nadzorcza	3.961	4.219	4.623	4.546

Źródło: ELEWARR sp. z o.o.

5.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

1. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 7 czerwca 1990 r. o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 951 ze zm.). Uchylona z dniem 1 maja 2004 r. przez ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 633 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych oraz innych ustaw (Dz. U. Nr 208, poz. 1541).
9. Ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2013 r., poz. 254 ze zm.).
10. Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r., poz. 216 ze zm.).
11. Ustawa z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 240, poz. 2059 ze zm.) – uchylona z dniem 17 grudnia 2010 r.
12. Ustawa z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 594 ze zm.). Uchylona z dniem 5 lutego 2011 r. przez ustawę z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. Nr 229, poz. 1496).

5.4. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Sprawiedliwości
6. Minister Finansów
7. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
8. Minister Skarbu Państwa
9. Prokuratura Generalna
10. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
11. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
12. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
13. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
14. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
15. Sejmowa Komisja Skarbu Państwa
16. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
17. Senacka Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
18. Prezes Agencji Rynku Rolnego
19. Zarząd ELEWARR sp. z o.o.